

Måned rapport om ubalanser

Nøkkeltall							
	Juni '10	Snitt 2010	Snitt 2009		Juni '10	Snitt 2010	Snitt 2009
Gjennomsnittlig netto ubalanse (MWh/h)*				Gjennomsnittlig absolutt ubalanse (MWh/h)			
NO1	-121	-82		NO1	140	167	
NO2	-79	-38		NO2	117	133	
NO3	-13	-22		NO3	70	81	
NO4	-2	-15		NO4	54	70	
NO5	42	3		NO5	81	85	
Norge	-174	-155	-27	Norge	237	308	261
*P ositiv verdi tilsier et driftsunderskudd (større forbruk enn planlagt)							
Ubalanse > 800 MWh (andel av tiden)				Prisavvik Elspot-RK (NOK)			
Norge	1,0 %	4,9 %	2,7 %	NO1	16,30	28,35	
*Andel av tiden med ubalanser større enn 800 MWh				NO2	12,55	24,40	
				NO3	10,11	59,59	
				NO4	13,54	67,97	
				NO5	17,11	23,83	
Reguleringer (andel av tiden)				Prisavvik ved reguleringer (Elspot - RK) (NOK)			
Oppreg. i NO1	30 %	26 %		Oppreg. i NO1	-42,37	-58,90	
Nedreg. i NO1	46 %	54 %		Nedreg. i NO1	62,85	82,23	
Oppreg. i NO2	32 %	26 %		Oppreg. i NO2	-47,34	-76,33	
Nedreg. i NO2	43 %	48 %		Nedreg. i NO2	63,71	92,10	
Oppreg. i NO3	32 %	29 %		Oppreg. i NO3	-59,56	-99,48	
Nedreg. i NO3	44 %	50 %		Nedreg. i NO3	65,97	148,50	
Oppreg. i NO4	31 %	24 %		Oppreg. i NO4	-59,91	-63,13	
Nedreg. i NO4	44 %	56 %		Nedreg. i NO4	73,04	118,60	
Oppreg. i NO5	28 %	27 %		Oppreg. i NO5	-43,81	-38,71	
Nedreg. i NO5	45 %	52 %		Nedreg. i NO5	64,68	68,87	
Reguleringer i Norge (MWh/h)				Reguleringer i Norge (MWh/h)			
Frekvensreg.	174	308	275	Reg.styrke kraft	72	91	83
Spesialregulering	47	103	106	Kvartersflytting	31	25	23

Tabell 1: Nøkkeltall for det norske kraftmarkedet. Dette er gjennomsnittlige timeverdier for siste måned, *hittil i år* og *i fjor*.

Aktørenes ubalanser

Aktørene er etter forskrift om systemansvaret i kraftsystemet (§ 8.1) pålagt å planlegge seg i balanse i regulerkraftmarkedet. Pålegget om å planlegge seg i balanse er også tatt inn i *Balanseavtalen* med Statnett og i *Aktøravtalen* med tilhørende regleverk på Nord Pool Spot.

Aktørenes ubalanser beregnes time for time ved å korrigere omsatt volum i regulerkraftmarkedet for aktiverte reguleringer og regulerstyrkekraft. Ubalansene viser dermed den del av avviket mellom virkelig og planlagt kraftvolum som den balanseansvarlige selv er ansvarlig for og kan påvirke.

Statnett har vurdert ubalansen til hver enkelt balanseansvarlig, og gruppert dem i tre grupper (se tabell 2). Kategoriseringen er basert på en totalvurdering av de balanseansvarliges handel i regulerkraftmarkedet, type virksomhet, kompleksitet, sammenlignbare selskaper og historisk utvikling. En aktørs evne til å planlegge seg i balanse vil i noen grad avhenge av kompleksiteten i handelsbildet. Nøkkeltallene som vises på balanseWeb utgjør en viktig del av vurderingen (relativ ubalanse, total ubalanse, andel kjøp/salg, gjennomsnittlig absolutt ubalanse pr. time).

Etter innføringen av to handelsoppsett blir aktørene nå vurdert etter to separerte ubalanser, en for produksjon og en for forbruk. Dersom en aktør ikke har produksjonsubalanse vil ubalansevurderingen være blank.

Kategoriene er ment å tolkes slik:

Rød (Må bli bedre): Ubalansene er totalt sett større enn det Statnett kan akseptere. Tiltak må iverksettes og Statnett vil følge opp at ubalansene bedres. Ved vedvarende plassering i rød gruppe vil Statnett iverksette ytterligere tiltak.

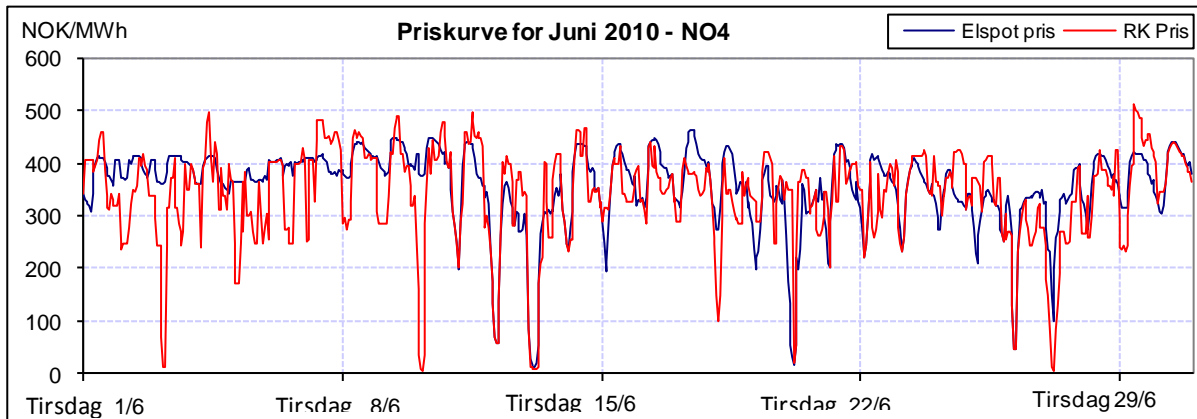
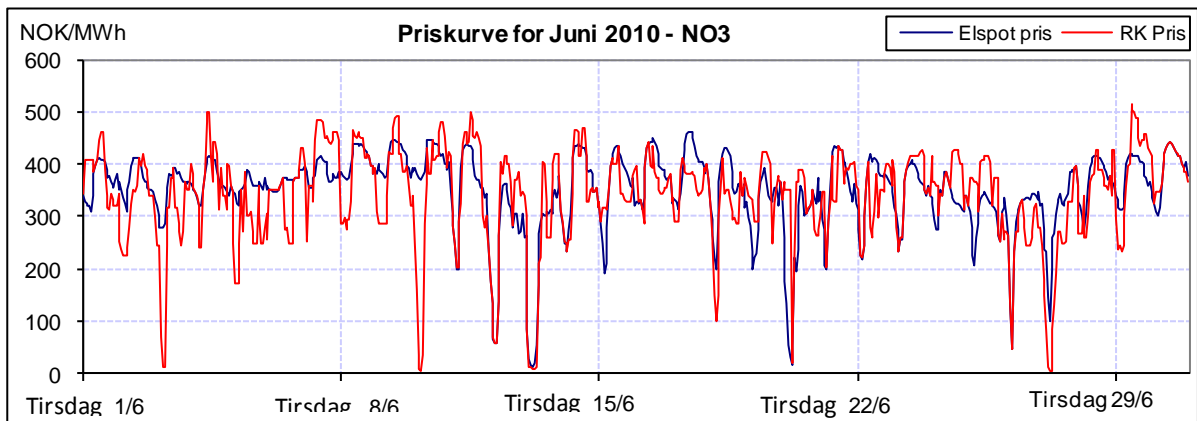
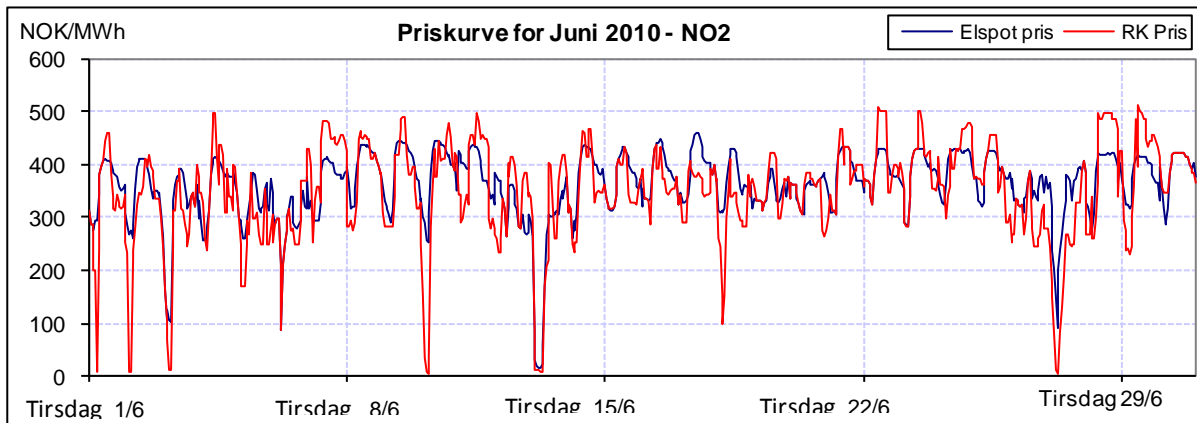
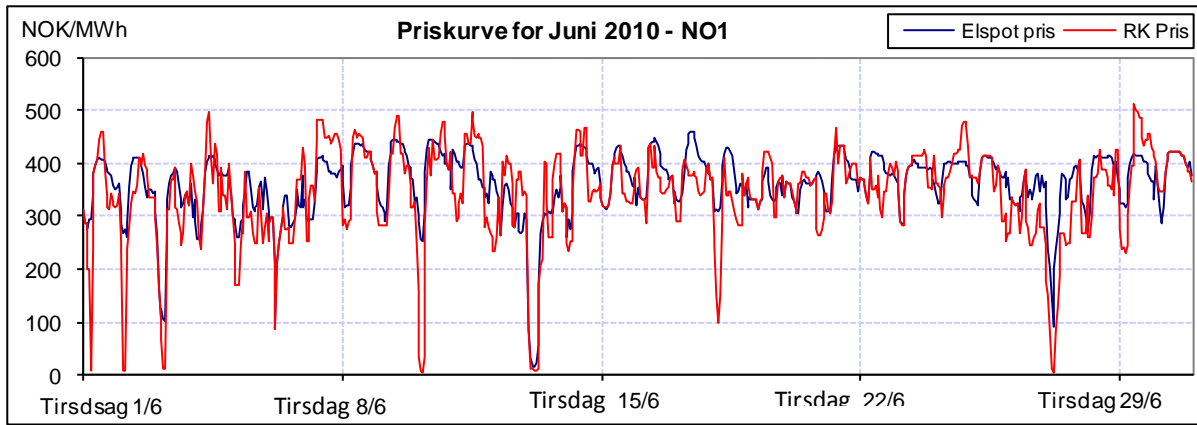
Gul (Tilfredsstillende): Ubalansene er totalt sett noe større enn hva Statnett forventer og bør forbedres. Sammenlignbare selskaper og/eller historikk viser at ubalansene kan og bør bli lavere.

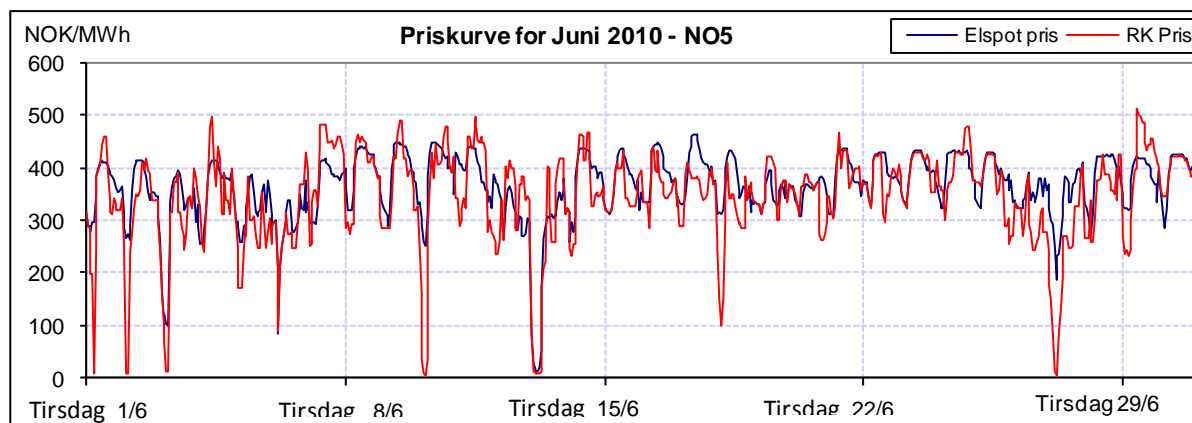
Grønn (Bra): Ubalansene er totalt sett innenfor hva Statnett forventer

For flere detaljer om egen ubalanse viser vi til nettsiden [balanseWeb](#).

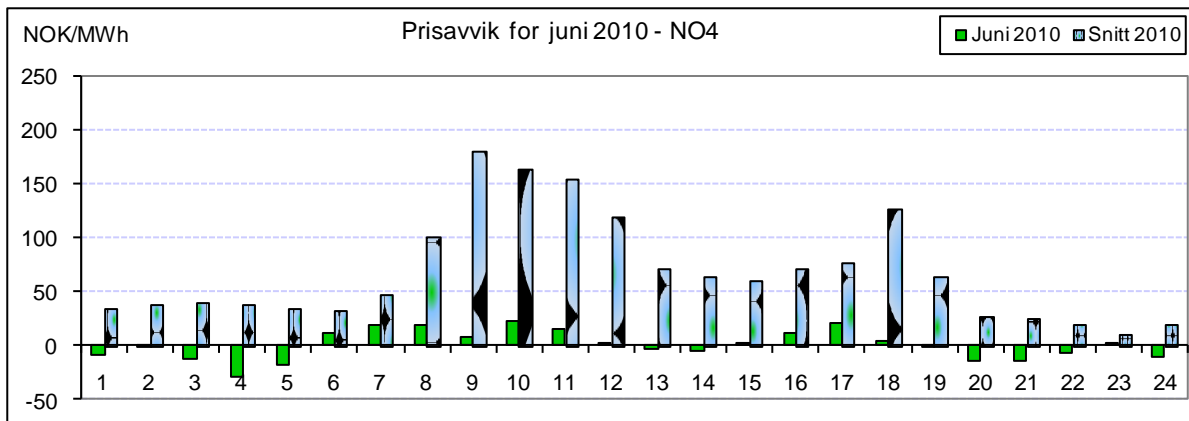
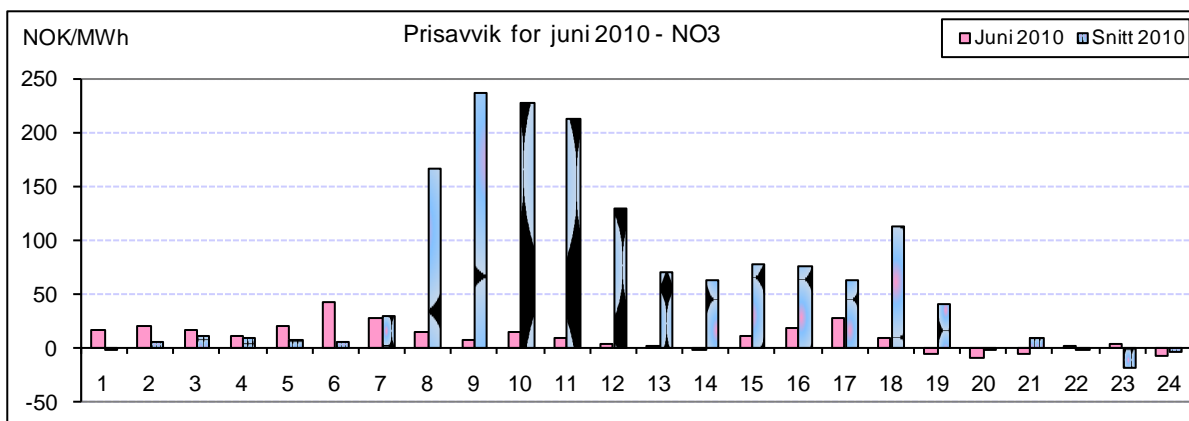
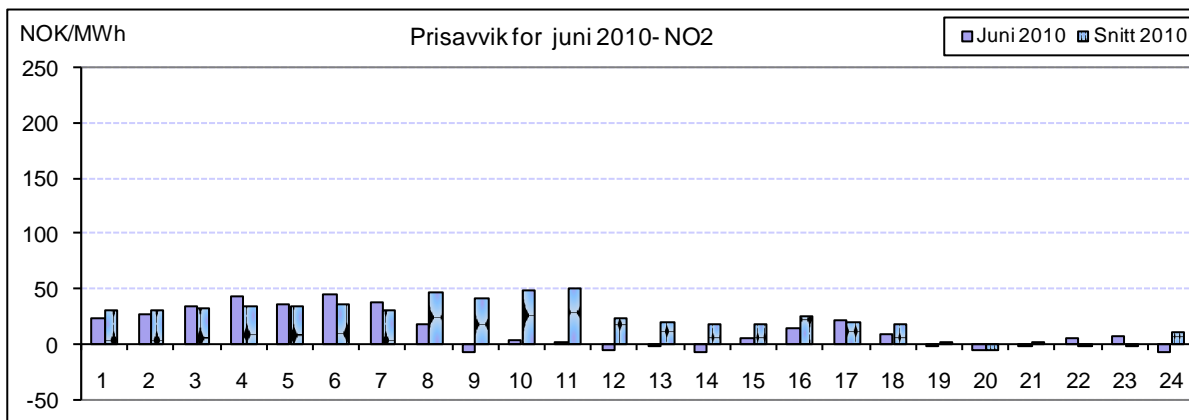
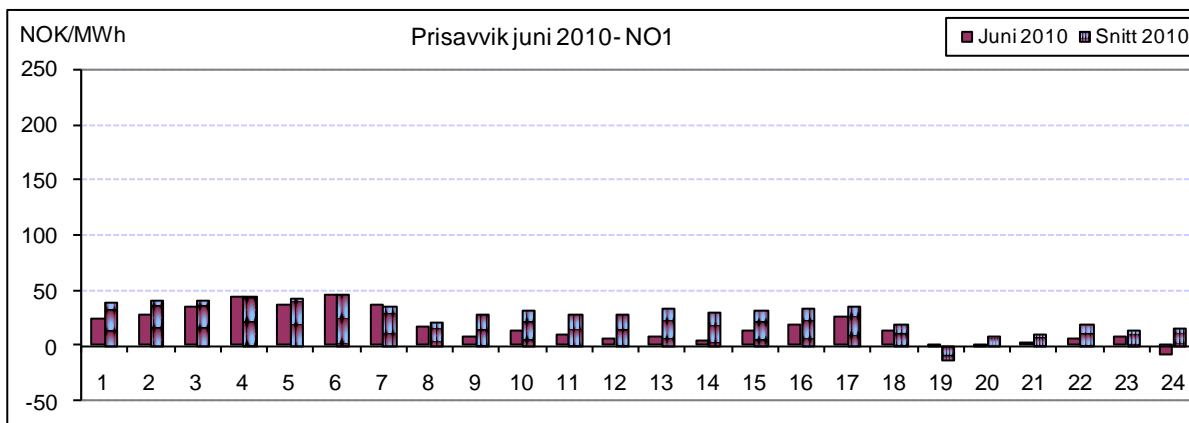
Aktør	Produksjons ubalanse	Forbruks ubalanse	Aktør	Produksjons ubalanse	Forbruks ubalanse
AGA AS			Nordkraft AS		
Agder Energi Produksjon AS			Nordmøre Energiverk AS		
Akershus Kraft			Nordvest Kraft AS		
Aktieselskabet Tyssefaldene			Nord-Østerdal Kraftlag Marked		
Alpiq Tillegg			Norsk Hydro Produksjon AS		
AVINOR AS			Norske Skogindustrier AS		
Bane Energi			Norway Pelagic AS		
BKK Produksjon AS			NTE Energi AS		
Boliden Odda AS			Oppegård kommune		
COOP Norge AS			Oppland Energi AS		
COOP Øst BA			Oslo Lufthavn AS		
Dalane Energi IKS			Pasvik Kraft AS		
Det norske Veritas Eiendom AS			PowerTrade AS		
EB Handel AS			Presidium AS		
EB Kraftproduksjon AS			Rapid Power AS		
E-CO Vannkraft AS			Rauma Energi Kraft AS		
EGL Nordic AS			Reitan Servicehandel AS		
Eidefoss AS			Ringsaker Kommune		
Eidsdal Kraft AS			Rogaland Fylkeskommune		
Eidsiva Marked AS			Røros Elektrisitetsverk AS		
Eidsiva Vannkraft AS			Scaent Europower Ltd		
Eiendomsspar Energi AS			Scandem Norge		
Elkem AS			Schibsted ASA		
Elkraft AS			Selbu Energiverk		
Fellesdata AS			SFE PRODUKSJON AS		
Fjord Energi AS			Shell Energy		
Flesberg Elektrisitetsverk AS			Sira-Kvina Kraftselskap Prod		
Fortum Markets AS			Skagerak Kraft AS		
Gudbrandsdal Energi AS			Skandiakraft AS		
Hafslund Strøm AS v/Hafslund Delta			Skedsmo Kommune		
Haugaland Kraft AS			SKL Produksjon As		
Haugesund Kommune			SKS Kraftsalg AS		
Heidelbergcement Norway AS			SKS Produksjon AS		
Helgelandskraft AS			Sognekraft AS		
HelgelandsKraft AS Produksjon			Sparebank 1 Gruppen AS		
Helse Sør-Øst RHF			Stange Energi AS		
Hålogaland Kraft AS Marked			Statens Vegvesen		
Ishavskraft AS			Statkraft Energi AS		
ISS Facility Services AS			Statnett Nettap		
Istad Kraft AS			Statoil ASA		
JotunKraft AS			Stranda Energiverk AS Kraft		
Kongsberg Energi Eiendom AS			Strvn Energi AS. Kraft		
Kongsvinger Kommune			Studentsamskipnaden i Oslo		
Konsesjonskraftfondet for Aust-Aader			Sunnidal Energi KF		
Kraftinor AS			Sunnfjord Energi AS		
Kraftverkene i Orkla			Svorka Energi AS Kraft		
Kymppiivoima Hankinta Oy			Sørum Kommune		
Lantmännen Unibake Norway AS			Tafford Kraftproduksjon AS		
Lier Everk AS			Telenor Eiendom Holding AS		
Lindex AS			Telinet Energi AS		
Lofotkraft Produksjon AS			Thon Holding AS		
LOS AS			Tinfos AS		
Lunds Energi Norge AS			TINFOS TITAN & IRON AS		
Luster Energiverk AS			Total Energi ASA		
Lyse Handel AS			Troms Kraft Marked AS		
Lyse Produksjon AS			Trønderenergi Kraft AS		
Malvik Everk AS Kraft			TrønderEnergi Marked AS		
Markedskraft AS			Tussa Energi AS		
Mesta Konsern AS			Tydal Kommunale Energiverk		
Midt Kraft Buskerud AS			Uste Nes AS Produksjon		
Midt-Telemark Energi AS			Ustekveikja Energi AS		
Mo Industripark AS			Varner Retail AS		
Møre og Romsdal Fylkeskommune			Vattenfall Sales Nordic		
Nammo Raufoss AS			Østfold Energi AS		
Neset Kraft AS					

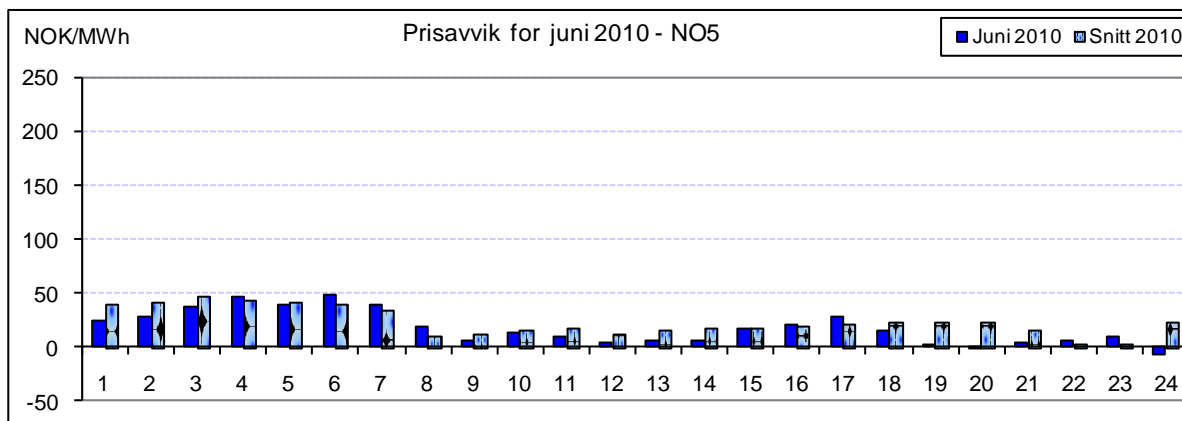
Tabell 2: Vurdering av balanseansvarlige aktørers ubalanse.

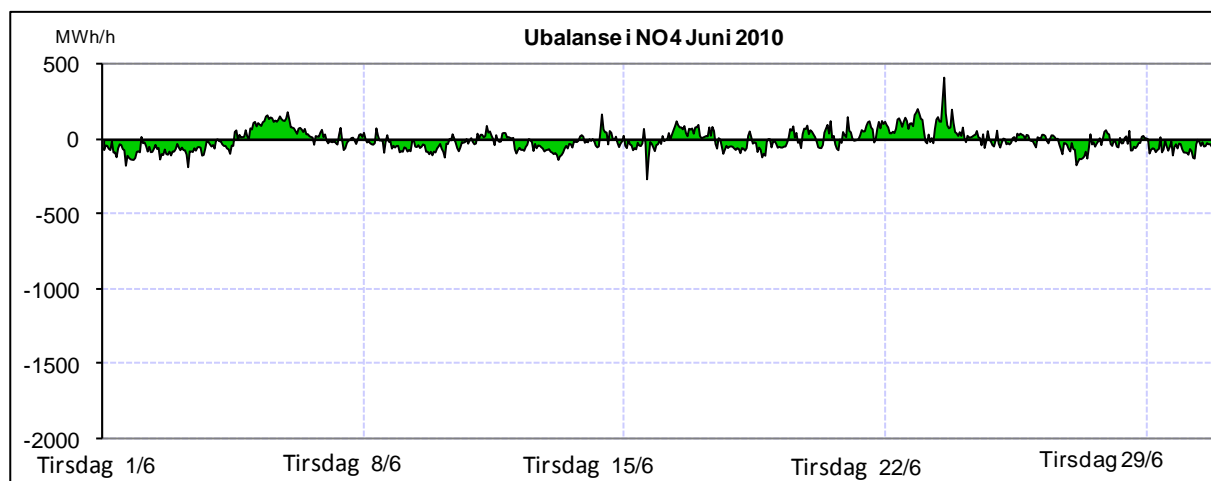
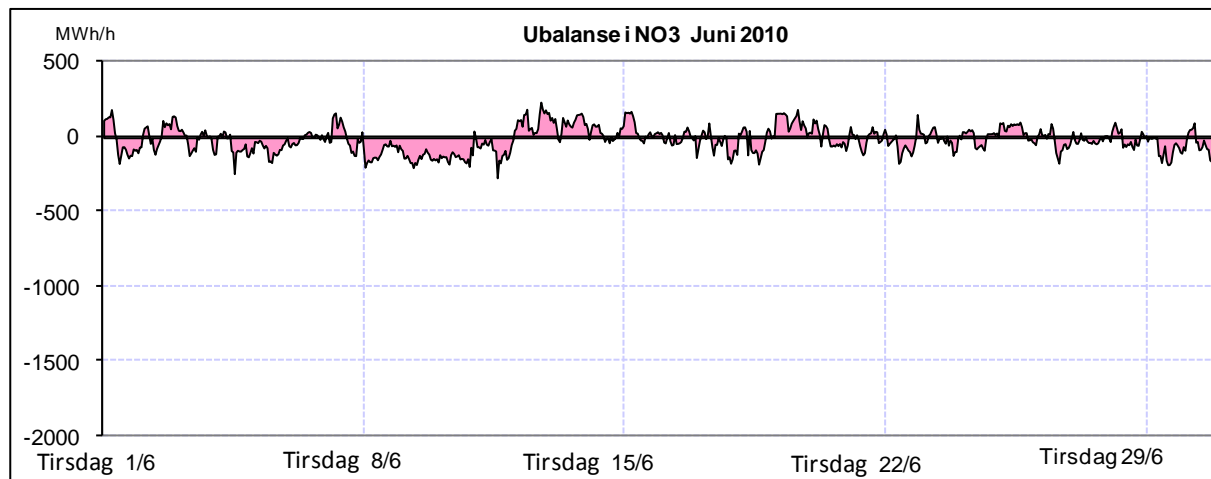
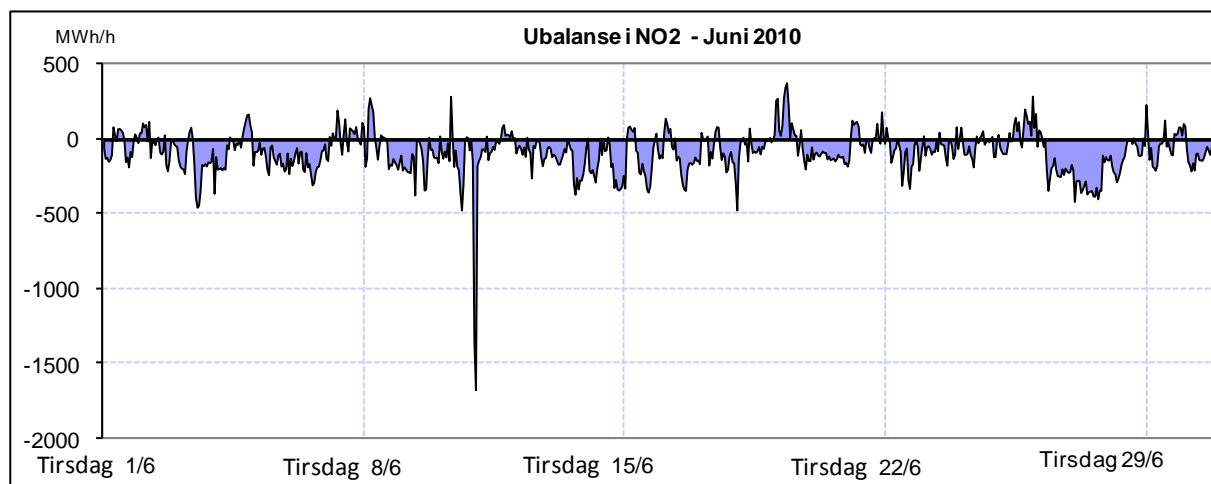
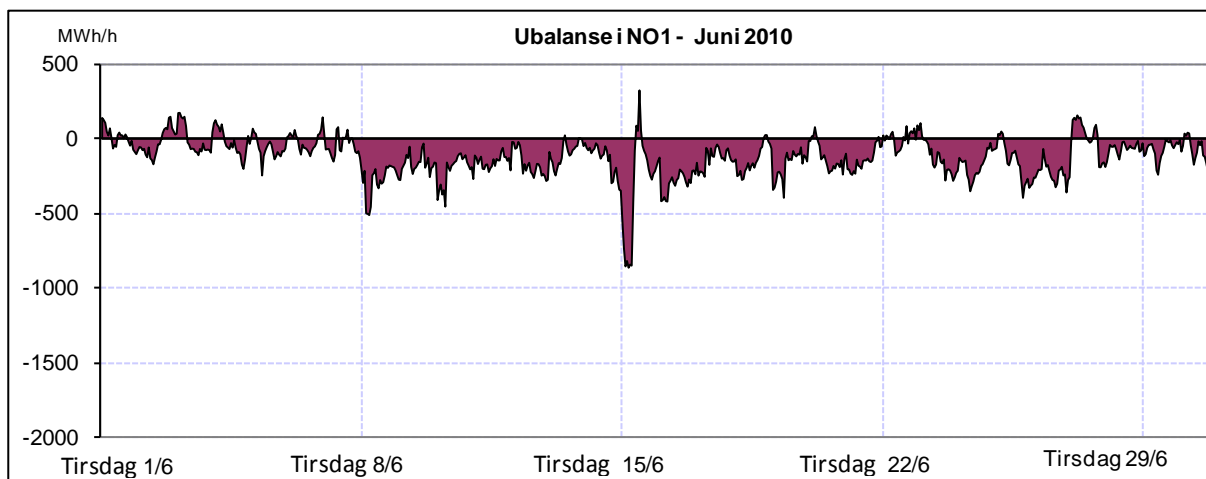
Figur 1: Priser ved Elspot og i RK i juni 2010. Merk at det er RK pris i hovedretning som er benyttet.

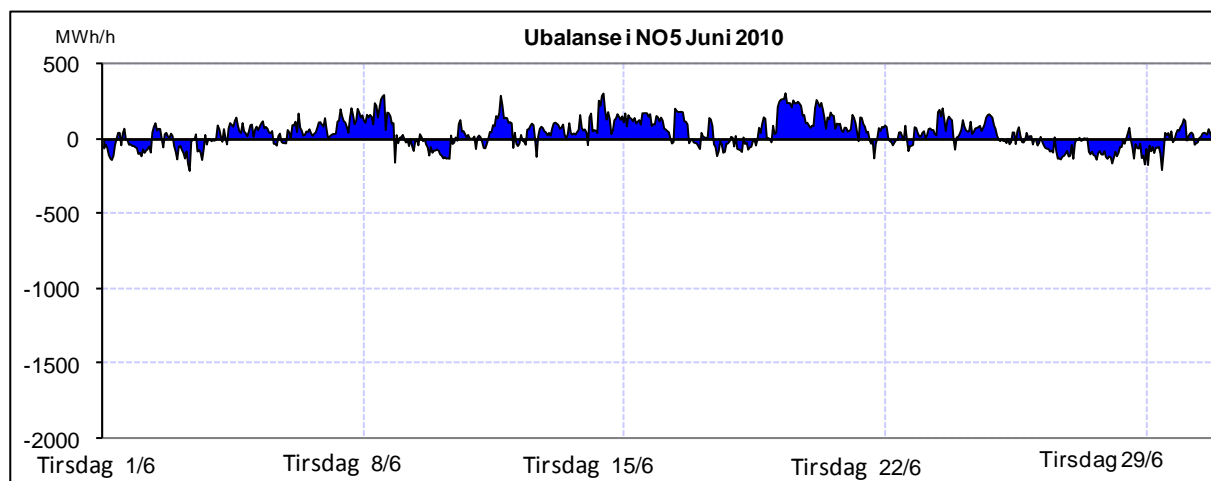

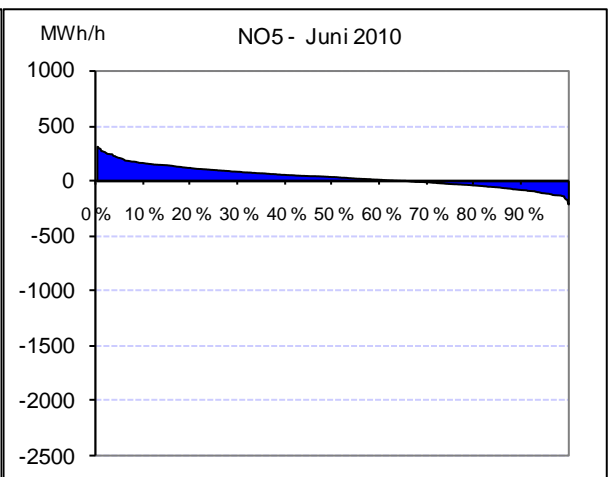
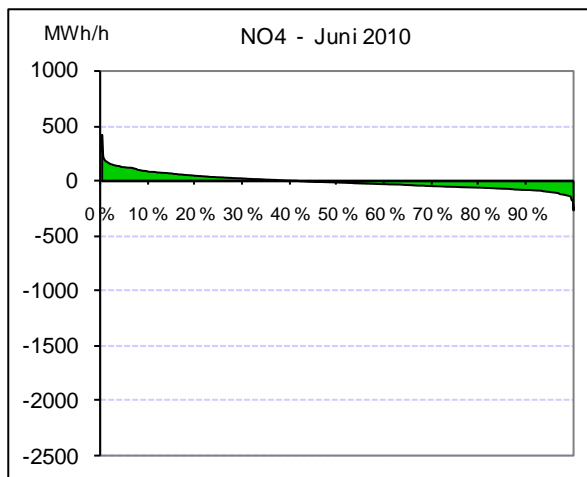
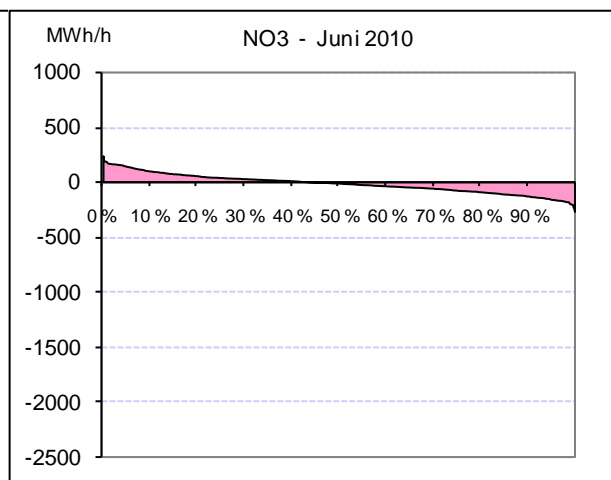
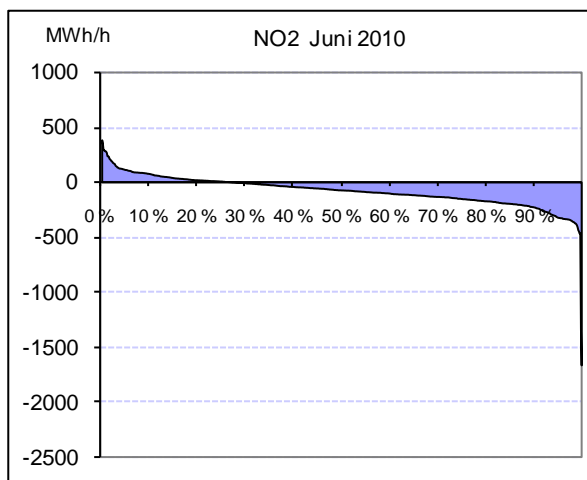
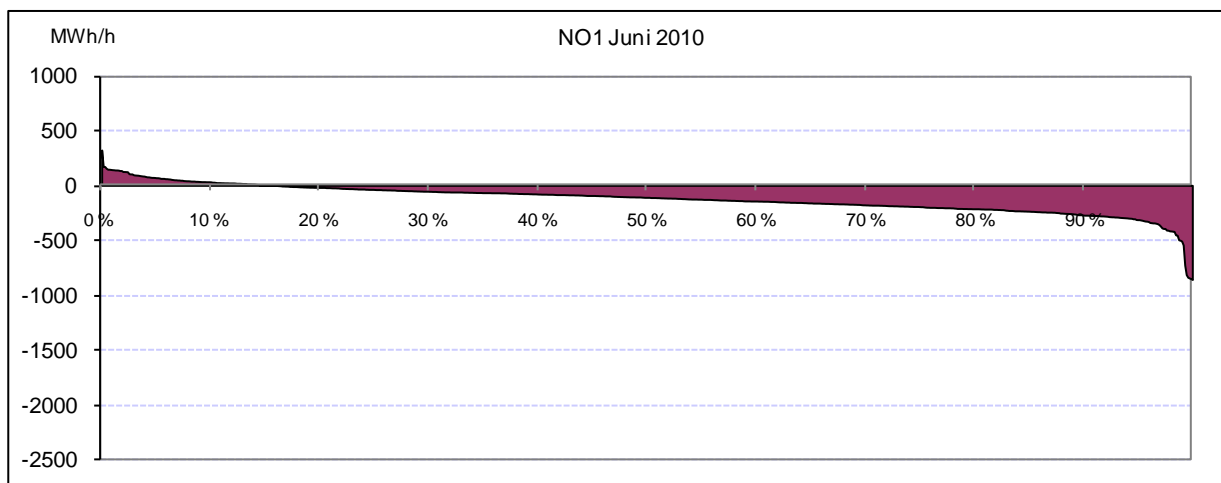
Figur 2: Prisavvik gjennom døgnet i juni 2010 (Elspot – RK)

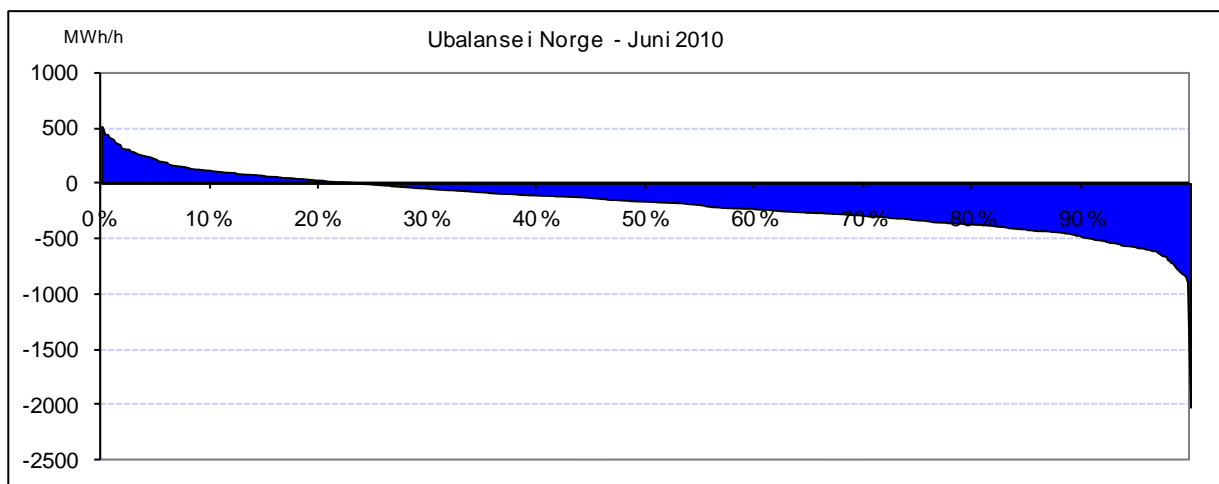
Prisavviket for en time blir beregnet som timepris i Elspot minus timepris i Regulerkraftmarkedet. Et positivt prisavvik innebærer dermed at det var billigere å kjøpe kraft i regulerkraftmarkedet enn ved elspot i denne timen. Prisavvikene var i juni relativt lave og noe mer fluktuerende i alle prisområdene. Merk at det var store positive prisavvik om natten i prisområdene NO1, NO2, NO3 og NO5.

Figur 3: Ubalanser time for time i prisområdene NO1, NO2, NO3, NO4 og NO5, i juni 2010. Ubalanser i det totale kraftsystemet innebærer at kraftflyten avviker i forhold til de planlagte verdier, og en positiv verdi indikerer et underskudd i prisområdet

Figur 4: Varighetskurver for ubalanser i Norge i juni 2010. Skjæringspunktet med x-aksen viser andel av tiden det var henholdsvis underskudd (pos) og overskudd (neg) av kraft.

Ubalansene beregnes time for time i hvert prisområde. I varighetskurvene ovenfor er ubalansene sortert etter størrelse. Ubalansene i juni var i gjennomsnitt relativt høye. Det var i gjennomsnitt store kraftoverskudd i NO1, NO2 og Norge totalt sett, mens det var et kraftunderskudd i NO5.

Eventuelle spørsmål om månedssrapporten kan rettes til fellespostkassen: avregning@statnett.no